

KEPERLUAN MODUL BAHASA ARAB UNTUK TUJUAN HAJI DAN UMRAH: SATU ANALISIS KAJIAN

Mohd Sollah Mohamed
Prof. Madya Dr. Mohammad Seman
Jabatan Bahasa Arab dan Bahasa Timur Tengah
Universiti Malaya
Ogos 2016

Abstrak

Kajian ini dijalankan untuk menganalisis keperluan jemaah Haji dan Umrah terhadap modul bahasa Arab untuk tujuan Haji dan Umrah. Kajian ini telah dilakukan ke atas 300 orang responden dalam kalangan jemaah yang pernah menunaikan Haji dan Umrah. Tujuan borang soal selidik adalah untuk mendapat maklum balas tentang keperluan suatu modul untuk membantu mereka menjalankan ibadah Haji dan Umrah dengan lebih sempurna melalui penghayatan Bahasa Arab yang juga sebagai medium ibadah dalam Islam. Hasil dapatan daripada kajian ini secara umumnya menunjukkan bahawa majoriti jemaah Haji dan Umrah menginginkan satu modul khas untuk membantu mereka dalam menunaikan Haji dan Umrah. Oleh itu, pengkaji bertekad untuk meneruskan hasrat yang murni ini dengan tujuan membantu para jemaah mengejar kesempurnaan ibadah Haji dan Umrah. Hasil dapatan daripada kajian keperluan ini akan membantu pengkaji dalam merangka dan membina “Modul bahasa Arab untuk tujuan Haji dan Umrah”.

Kata kunci: *Keperluan, Modul, Bahasa Arab, Haji Dan Umrah*

THE NEED OF ARABIC MODULE FOR THE PURPOSE OF HAJJ AND UMRAH: AN ANALYTICAL RESEARCH

Abstract

This study was done to make analysis on the need of pilgrims of Hajj and Umrah towards the module of Arabic language for the purpose of hajj and umrah. This study was done on 300 pilgrims who had performed hajj and umrah. The purpose of this research was to gain responses about the need of a module to help them in performing hajj and umrah better through understanding Arabic language as a medium of Ibadah in Islam. The findings from this research show that majority of the pilgrims wanted a module to assist them in performing hajj and umrah. Therefore, the researcher determined to continue this research in helping the pilgrims to achieve perfection of ibadah in hajj and umrah. The result from this research will help the researcher in constructing and building "the Arabic language module for the purpose of hajj and umrah".

Keyword: need, module, Arabic language, hajj and umrah

PENDAHULUAN

Bahasa Arab merupakan salah satu bahasa yang digunakan untuk tujuan perhubungan antarabangsa. Ia amat berkait rapat dengan bahasa yang digunakan dalam ibadah. Hal ini amat jelas kerana al-Quran dan Hadis yang menjadi sumber rujukan utama umat islam diturunkan dalam bahasa Arab. Bahasa Arab wajib dipelajari semua golongan bukan hanya untuk pelajar aliran agama sahaja. Perkara ini jelas dilihat bahawa bahasa Arab amat penting apabila mereka menunaikan ibadah Haji dan Umrah. Mereka bukan sahaja perlu memahami bacaan ketika ibadah Haji dan Umrah sahaja malah mereka perlu menggunakan bahasa Arab untuk berkomunikasi. Untuk mengatasi masalah ini, satu kajian tinjauan keperluan modul bahasa Arab untuk tujuan Haji dan Umrah telah dibuat. Kajian tinjauan keperluan modul ini telah dilakukan keatas 300 orang responden dalam kalangan jemaah yang pernah menunaikan Haji dan Umrah. Dalam kajian ini pengkaji hanya menggunakan borang soal selidik sahaja untuk mendapatkan data. Pengkaji telah mengedarkan borang soal selidik kepada 300 orang responden untuk mendapat maklum balas tentang keperluan modul. Hasil daripada kajian keperluan ini dijangka dapat membantu pengkaji dalam membina "modul bahasa Arab untuk tujuan Haji dan Umrah". Dalam kajian ini juga pengkaji telah menggunakan perisian SPSS 18.0 bagi menganalisis dan menentukan data yang terkumpul. Pengkaji telah menggunakan graf atau jadual untuk memudahkan proses analisis dan penilaian data.

KANDUNGAN BORANG SOAL SELIDIK MODUL BAHASA ARAB UNTUK TUJUAN HAJI DAN UMRAH.

Sebagaimana diketahui soal selidik merupakan alat ukur yang amat penting dalam kajian ini. Tujuan soal selidik diguna pakai dalam kajian ini ialah untuk mendapatkan maklum balas daripada responden bagi memastikan agar objektif kajian tercapai. Pengkaji telah menyediakan beberapa soalan supaya modul yang dihasilkan benar-benar mengikut kehendak dan menepati objektif kajian.

Sebagai makluman, soal selidik ini telah ditelitikan oleh beberapa orang pakar dalam bidang yang berkaitan supaya dapatan daripada soal selidik benar-benar memenuhi keperluan modul. Sebagaimana yang sedia maklum, kesahan pakar merupakan salah satu daripada kaedah kesahan dalam sesuatu kajian dan ia merupakan salah satu kaedah yang digunakan dalam kesahan dan kebolehpercayaan kajian ini.

Borang soal selidik yang diedarkan oleh pengkaji merangkumi empat bahagian iaitu;

- (i) Maklumat peribadi responden.
- (ii) Bahasa Arab untuk tujuan Haji dan Umrah.
- (iii) Bahasa Arab untuk tujuan komunikasi semasa menunaikan Haji dan Umrah.
- (iv) Keperluan modul bahasa Arab untuk tujuan Haji dan Umrah.

Soal selidik ini telah dijawab berdasarkan pengalaman dan pengetahuan yang mereka perolehi semasa mengerjakan Haji dan Umrah. Pengalaman dan pengetahuan yang ada pada jemaah amat penting dan berguna untuk menjawab soalan soal selidik yang diberi. Pengkaji telah memaklumkan kepada responden terlebih dahulu sebelum menjawab bahawa soal selidik ini bukanlah satu ujian. Oleh yang demikian, responden akan mengetahui bahawa tiada jawapan yang betul atau salah untuk dinilai. Berikut isi kandungan borang soal selidik yang telah diedarkan kepada kumpulan responden sasaran :-

Bahagian A : Maklumat Peribadi Responden

Soal selidik Bahagian A akan mengenalpasti maklumat peribadi responden. Antara maklumat-maklumat yang disediakan ialah jantina, umur dan negeri kelahiran. Pengkaji juga mengenalpasti maklumat responden tentang latar belakang pembelajaran bahasa Arab samada pernah atau tidak pernah belajar. Jika pernah, responden akan menentukan tahap pembelajaran bahasa Arab samada peringkat sekolah rendah, sekolah menengah, peringkat universiti, pernah mengikuti kelas bahasa Arab sama di Masjid, di Pusat Tuisyen dan sebagainya dan pernah mengikuti kursus bahasa Arab. Manakala jika tidak pernah, responden akan menyatakan alasan atau sebab-sebabnya seperti tidak berminat untuk belajar, tiada pendedahan tentang mempelajari bahasa Arab dan sukar untuk dipelajari.

Selain daripada itu, dalam bahagian ini juga pengkaji telah menyatakan beberapa sebab mempelajari bahasa Arab yang relevan untuk dipilih oleh responden antaranya dapat memahami doa-doa dan zikir-zikir semasa melakukan ibadah Haji dan Umrah, supaya dapat memahami al-Quran dan Hadis, supaya dapat berkomunikasi dengan bangsa Arab, supaya dapat memahami bacaan ketika melakukan ibadat dan supaya dapat melancarkan perjalanan Umrah dan Haji.

Bahagian B : Bahasa Arab untuk ibadah Haji dan Umrah

Dalam bahagian B pengkaji telah menyediakan beberapa soalan berkaitan kepentingan bahasa Arab untuk tujuan ibadah Haji dan Umrah. Pengkaji telah menyediakan satu soalan yang berkait rapat dengan keyakinan responden terhadap pembelajaran bahasa Arab untuk tujuan ibadah Haji dan Umrah.

Selain daripada itu juga responden diberi pilihan jawapan untuk menyatakan usaha-usaha yang dibuat untuk memahami bacaan dalam ibadah Haji dan Umrah seperti bertanya kepada yang lebih arif, membaca buku-buku ibadah Haji dan Umrah yang ada terjemahan, belajar bahasa Arab dan menghafal maksud-maksud bacaan dari buku. Selain daripada itu ruangan kosong juga disediakan untuk memberi peluang kepada responden menyatakan sebab-sebab yang lain.

Di samping itu, pengkaji juga menyediakan beberapa bacaan yang digunakan semasa menunaikan Haji dan Umrah dengan tujuan menguji tahap kefahaman responden. Antara bacaan-bacaan yang disediakan ialah niat Haji dan Umrah, niat mandi Ihram, niat solat Ihram, niat Tawaf Haji dan Umrah, niat Saei Haji dan Umrah, doa ketika istilam Hajar Aswad, doa ketika berada di antara Rukun Yamani dan Hajar Aswad, doa ketika berada di Bukit Safa dan Marwah, doa ketika bercukur atau bergunting, doa ketika minum air Zam-Zam, doa ketika hari Arafah, doa ketika ziarah perkuburan, bacaan ketika menaiki bukit Safa Dan Marwah dan zikir semasa tawaf.

Bahagian C : Bahasa Arab untuk tujuan komunikasi semasa menunaikan ibadah Haji dan Umrah

Bahagian C pula pengkaji telah mengutamakan beberapa soalan tentang belajar bahasa Arab untuk tujuan komunikasi harian semasa mengerjakan Haji dan Umrah. Pengkaji telah menyediakan satu soalan yang berkaitan dengan kepentingan komunikasi bahasa Arab semasa menunaikan Haji dan Umrah.

Dalam bahagian ini juga, responden telah menilai situasi-situasi yang penting untuk berkomunikasi dalam bahasa Arab semasa berada di Arab Saudi. Antara situasi-situasi tersebut seperti di lapangan kapal terbang, di hotel, di restoran, di pasar raya, di hospital dan semasa ziarah Madinah dan Mekah.

Bahagian D : Keperluan Modul bahasa Arab untuk tujuan Haji dan Umrah

Bahagian ini pengkaji telah mendapatkan maklumat daripada responden tentang minat untuk mengikuti kelas bahasa Arab yang menggunakan modul bahasa Arab untuk tujuan Haji dan Umrah. Hal ini secara tidak langsung boleh dijadikan sebab keperluan modul bahasa Arab untuk tujuan Haji dan Umrah.

Pengkaji juga telah menguji keyakinan responden dengan menentukan beberapa cadangan jawapan sekiranya berpeluang mempelajari modul bahasa Arab untuk tujuan ibadah Haji dan Umrah. Antara cadangan jawapan yang disediakan ialah dapat menambah kekhusyukkan dan keyakinan, dapat menghilangkan keraguan ketika membaca bacaan-bacaan, dapat mengelakkan berlaku kesilapan ketika melafazkan bacaan-bacaan dalam bahasa Arab, dapat berkomunikasi dengan masyarakat Arab, dapat melancarkan urusan harian semasa mengerjakan ibadah Haji dan Umrah, dapat menambah dan memperkukuhkan pengetahuan saya dalam bahasa Arab dan dapat menambahkan lagi pengetahuan dalam agama Islam.

Di samping itu pengkaji juga ingin mendapatkan pandangan responden sama ada setuju atau tidak setuju jika dibentukkan satu modul khas mempelajari bahasa Arab untuk tujuan ibadah Haji dan Umrah. Responden juga diberi peluang mengemukakan cadangan bentuk-bentuk pendekatan yang digunakan dalam modul bahasa Arab untuk tujuan Haji dan Umrah. Antara bentuk-bentuk pendekatan yang dicadangkan seperti berikut:

1. Penghafalan makna-makna bacaan ibadat dan teks perbualan tanpa kaedah bahasa.
2. Penghafalan makna-makna bacaan ibadat dan teks perbualan dengan kaedah bahasa.
3. Pemahaman kaedah dengan bacaan niat, doa dan zikir yang digunakan dalam musim haji dan umrah.
4. Pemahaman kaedah dengan contoh ayat lazim yang digunakan dalam musim haji dan umrah.

Manakala di akhir borang soal selidik, pengkaji telah memberi peluang kepada responden untuk membuat pilihan bentuk-bentuk penilaian bagi tujuan penguasaan modul secara berkesan. Antara bentuk-bentuk penilaian yang dicadangkan ialah menjawab soalan pengukuhan, quiz pemahaman dan membuat tugas secara teori dan praktikal.

ANALISIS DESKRIPTIF SOAL SELIDIK:

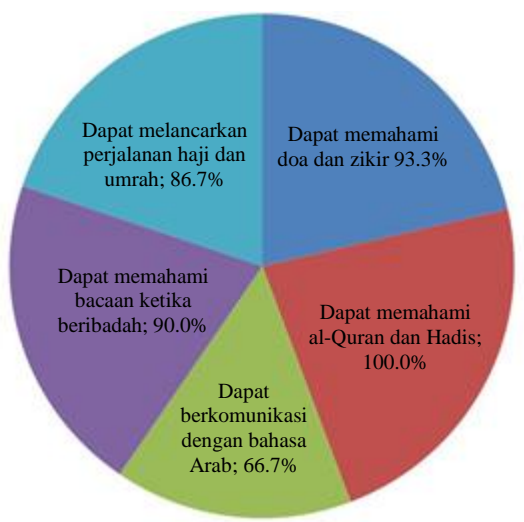
Berikut dinyatakan analisis dan hasil dapatan dari pengumpulan data soal selidik yang terkumpul daripada 300 orang responden yang dipilih. Data-data ini telah dianalisis secara terperinci mengikut bahagian. Manakala hasil dapatan daripada data-data ini dikira berdasarkan peratusan dalam bentuk carta pai dan graf.

Bahagian A : Maklumat peribadi responden

Dapatan daripada maklumat peribadi responden telah mendapati bahawa responden yang dipilih seramai 160 orang lelaki dan 140 orang perempuan. Peringkat umur responden didapati bahawa peringkat umur yang paling ramai ialah responden yang berumur 41 tahun - 50 tahun iaitu 140 orang bersamaan 46.7% dan diikuti dengan responden yang berumur 31 tahun - 40 tahun iaitu 60 orang bersamaan 20%. Manakala responden yang berumur 30 tahun kebawah dan 50 tahun keatas masing-masing hanya 50 orang bersamaan 16.7%. Ini menunjukkan purata kebanyakan jemaah yang menunaikan Haji dan Umrah adalah jemaah yang berumur 41 tahun - 50 tahun.

Berdasarkan maklumat yang diperolehi juga, pengkaji mendapati bahawa 206 orang (68.7%) daripada 300 orang responden yang pernah belajar bahasa Arab dan hanya 94 orang (31.3%) sahaja yang tidak pernah belajar bahasa Arab. Ini menunjukkan secara umumnya bahawa kebanyakan responden telah mempunyai asas dalam bahasa Arab. Antara tahap pembelajaran bahasa Arab bagi yang pernah mempelajari bahasa Arab ialah peringkat sekolah rendah, sekolah menengah, universiti, mengikuti kelas bahasa Arab dan mengikuti kursus bahasa Arab. Hasil dapatan menunjukkan bahawa kebanyakan tahap pembelajaran bahasa Arab ialah pada peringkat Sekolah Rendah dan diikuti dengan Sekolah Menengah. Antara alasan yang telah diberikan di kalangan responden yang tidak pernah mempelajari bahasa Arab ialah kerana tiada pendedahan diberikan kepada mereka (61%), bahasanya sukar untuk dipelajari (34%) dan alasan tidak berminat untuk mempelajarinya cuma (5%). Seramai 260 orang atau (69%) peratus daripada responden telah dikenal pasti sebab-sebab mempelajari bahasa Arab dan perincian alasan mereka mempelajari bahasa Arab adalah seperti berikut:

Rajah 1.1: Sebab-Sebab Mempelajari Bahasa Arab.

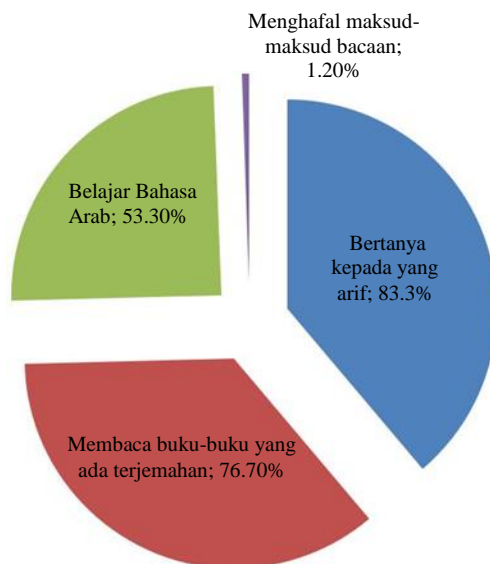

Rajah 1.1 menunjukkan alasan utama yang diberikan mengenai sebab-sebab mempelajari bahasa Arab ialah untuk tujuan memahami Al-Quran dan Hadis iaitu (100%), diikuti oleh untuk memahami doa dan zikir (93.3%), memahami bacaan ketika beribadah (90%) dan seterusnya untuk tujuan melancarkan perjalanan haji dan umrah (86.7%) serta bagi tujuan komunikasi dengan bangsa Arab iaitu (66.7%).

Bahagian B : Bahasa Arab Untuk Tujuan Ibadah Haji dan Umrah

Berdasarkan respon yang diperolehi mengenai sebab mempelajari bahasa Arab bagi tujuan Haji dan Umrah adalah agak tinggi iaitu 86.7%. Ini adalah kerana responden dalam kajian ini 99% berasa amat yakin bahawa dengan mempelajari bahasa Arab untuk tujuan ibadah Haji dan Umrah dapat dijalankan dengan lebih sempurna. Ini menunjukkan bahawa keinginan mempelajari bahasa Arab untuk tujuan ibadah Haji dan Umrah amat memberangsangkan.

Rajah 1.2: Usaha-Usaha untuk Memahami Bacaan dalam Ibadah Haji dan Umrah

Rajah 1.2 menunjukkan inisiatif yang telah diambil oleh responden untuk memahami bacaan dalam mengerjakan ibadah Haji dan Umrah ialah majoritinya bertanyakan kepada yang arif (83.3%) dan membaca buku-buku yang disertakan dengan terjemahan (76.7%) merupakan inisiatif yang kerap diambil oleh responden untuk memahami bacaan dalam mengerjakan ibadah-ibadah yang berkaitan dengan Haji dan Umrah. Peratusan untuk memahami bacaan dalam ibadah Haji dan Umrah dengan cara mempelajari bahasa Arab secara khusus cuma 53.3%.

Jika dikaitkan dapatan ini dengan bacaan yang difahami ketika mengerjakan ibadah Haji dan Umrah yang asalnya dalam bahasa Arab, didapati tahap kefahaman responden untuk doa-doa yang dibaca amat berbeza. Pengkaji telah menyenaraikan beberapa niat, doa dan zikir yang berkaitan dengan ibadah Haji dan Umrah untuk mengkaji sejauh mana tahap kefahaman responden. Rajah 1.3 memperincikan jenis-jenis doa yang difahami dan tidak difahami maknanya dikalangan responden dalam kajian ini. Di kalangan 300 responden yang menjawab soal selidik kajian ini, didapati bahawa sejumlah besar memahami lafaz niat solat ihram dan makna zikir semasa tawaf iaitu seramai 290 responden dan seramai 280 orang responden menyatakan yang mereka memahami lafaz niat Haji dan Umrah dalam bahasa Arab. Daripada 300 responden yang terlibat dalam kajian ini juga, iaitu 210 orang responden menyatakan bahawa mereka memahami lafaz niat mandi ihram. Manakala baki beberapa lafaz niat-niat, doa-doa dan zikir-zikir yang lain menunjukkan tahap pemahaman yang agak rendah.

Berdasarkan maklumat yang diperolehi, boleh dirumuskan bahawa bacaan-bacaan yang difahami oleh majoriti responden merupakan bacaan-bacaan atau lafaz-lafaz yang pendek dan bacaan-bacaan atau lafaz-lafaz yang biasa digunakan dalam amalan ibadah seharian seperti lafaz niat solat fardu. Walaubagaimanapun, jika dirujuk kepada rajah 1.3, bacaan-bacaan atau lafaz-lafaz doa untuk ibadah yang khusus kepada mengerjakan Haji dan Umrah, tahap kefahaman responden pada bacaan-bacaan atau lafaz-lafaz doa ini adalah rendah iaitu rata-ratanya kurang separuh daripada responden menyatakan mereka tidak faham maksud doa-doa atau bacaan tersebut. Ini kerana bacaan-bacaan atau lafaz-lafaz doa tersebut amat jarang digunakan dan ia hanya digunakan semasa menunaikan ibadah Haji dan Umrah sahaja.

Rajah 1.3: Bacaan yang difahami makna

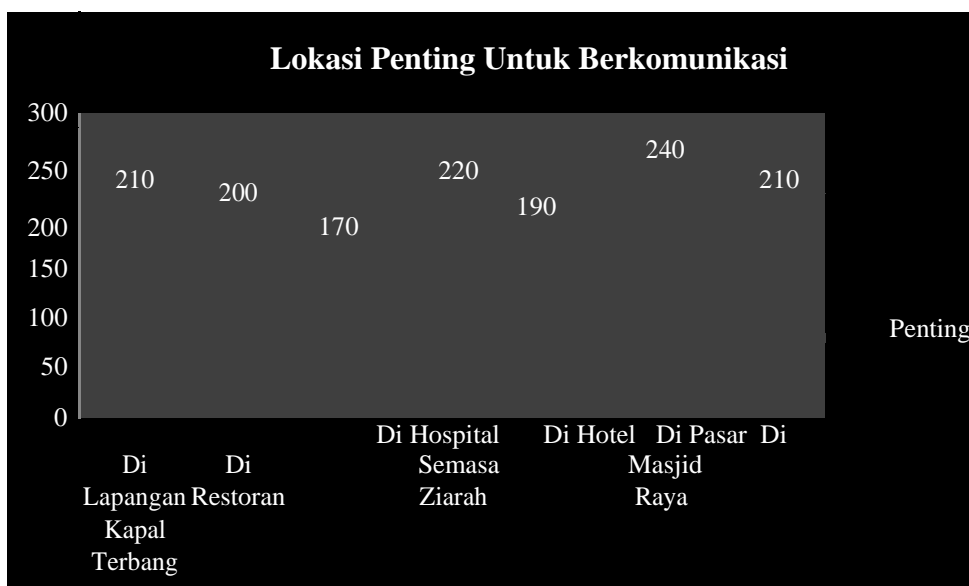

Bahagian C : Bahasa Arab Untuk Tujuan Komunikasi

Berdasarkan hasil dapatan yang diperolehi, sebanyak 97% atau 290 responden berpendapat bahawa mempelajari bahasa Arab penting untuk tujuan komunikasi

semasa mengerjakan Haji dan Umrah di tanah suci. Rata-rata responden berpendapat memiliki kemahiran berbahasa Arab penting untuk pelbagai urusan seperti di lapangan kapal terbang (70%), restoran (67%), hospital (57%), semasa aktiviti ziarah (73%), hotel (63%), di pasaraya (80%) dan di masjid (70%). Rajah 1.4 menggambarkan lokasi-lokasi yang mana responden berpendapat penting memiliki kemahiran berkomunikasi dalam bahasa Arab.

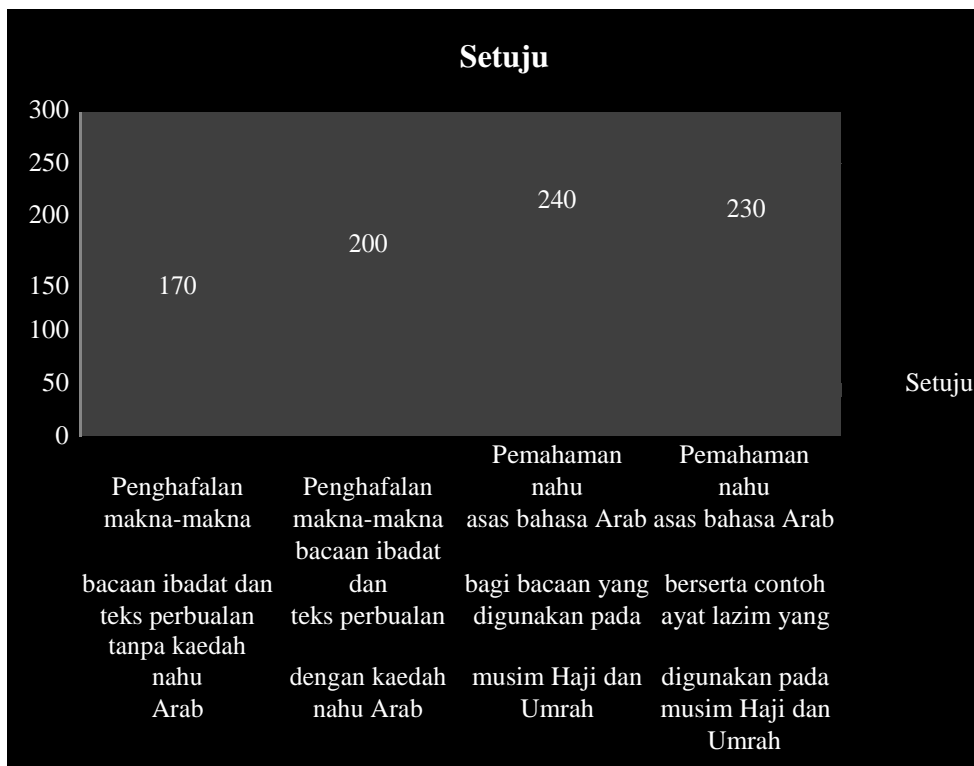
Rajah 1.4: Lokasi Penting untuk Berkomunikasi dalam Bahasa Arab

Bahagian D : Minat untuk Mengikuti Kelas Bahasa Arab

Dalam bahagian D pengkaji telah mengenalpasti keperluan modul bahasa Arab untuk tujuan Haji dan Umrah. Berdasar data yang diperolehi sebanyak 90% atau 270 orang responden menyatakan bahawa mereka berminat untuk mengikuti kelas bahasa Arab menggunakan modul bahasa Arab untuk tujuan Haji dan Umrah. Pelbagai pendekatan yang dicadangkan oleh pengkaji untuk memastikan keberkesanan modul.

Rajah 1.5: Pendekatan yang digunakan dalam modul bahasa Arab untuk tujuan Haji dan Umrah

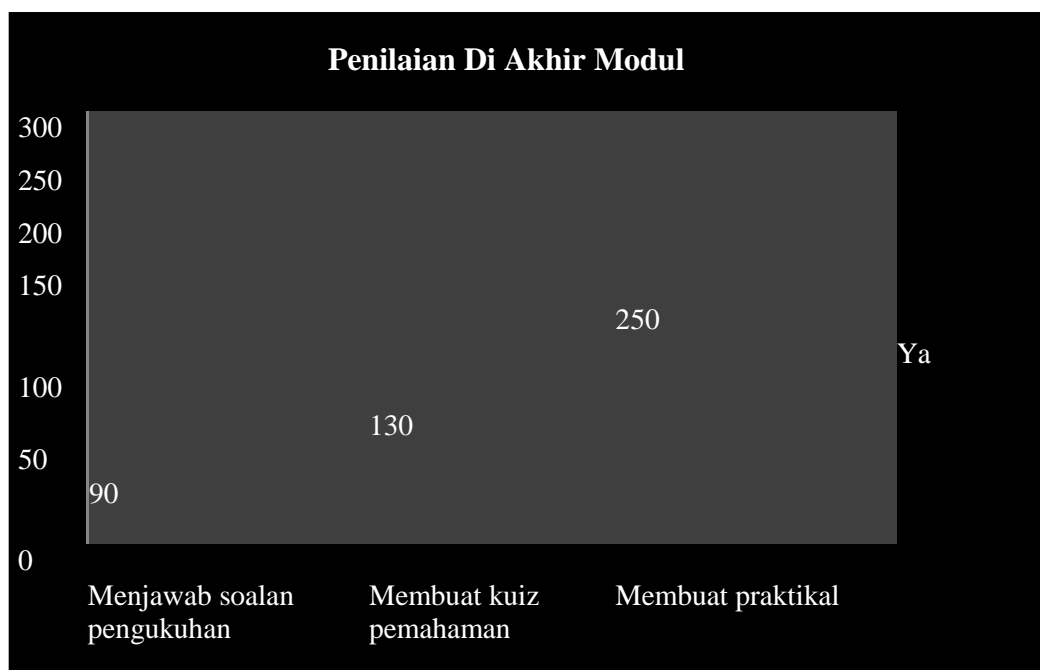

Rajah 1.5 menunjukkan respon terhadap pendekatan yang perlu digunakan dalam modul bahasa Arab bagi tujuan menyempurnakan ibadah Haji dan Umrah. Antara pendekatan yang sangat dipersetujui oleh responden ialah pemahaman nahu asas bahasa Arab bagi bacaan yang digunakan pada musim Haji dan Umrah iaitu seramai 240 orang dan diikuti dengan pemahaman nahu asas berserta contoh ayat lazim yang digunakan pada musim Haji dan Umrah iaitu seramai 230 orang. Manakala seramai 200 orang telah bersetuju agar pendekatan dibuat dalam bentuk penghafalan makna bacaan ibadat dan teks perbualan dengan menggunakan kaedah nahu Arab dan hanya seramai 170 orang sahaja bersetuju agar pendekatan dibuat dalam bentuk penghafalan makna bacaan ibadat dan teks perbualan tanpa menggunakan kaedah nahu Arab.

Selain daripada itu, bagi memastikan modul ini benar-benar berkesan pengkaji telah mencadangkan beberapa bentuk penilaian diakhir modul. Apabila diteliti majoriti responden kajian ini berpendapat penting untuk membuat latihan amali atau praktikal sebagai satu bentuk penilaian di akhir modul bahasa Arab untuk Haji dan Umrah iaitu seramai 250 orang (83%) berbanding dengan penilaian

formal berbentuk menjawab soalan pengukuhan iaitu seramai 90 orang (30%) atau membuat kuiz pemahaman iaitu seramai 130 orang (43%). Hal ini dapat digambarkan bahawa keinginan responden yang memerlukan sebuah modul yang dapat membantu mereka secara realistik dan praktikal semasa mengerjakan ibadah Haji dan Umrah dari sebuah modul yang semata-mata mengkhusus kepada kemahiran bahasa Arab secara umum.

Rajah 1.6: Penilaian di Akhir Modul

RUMUSAN

Setelah analisis dapatan telah dibuat, pengkaji mendapati bahawa keperluan modul bahasa Arab untuk tujuan Haji dan Umrah sangat tinggi. Berdasarkan hasil dapatan yang diperolehi, pengkaji telah merumuskan bahawa jemaah yang menunaikan Haji dan Umrah kebanyakan berumur 41 tahun - 50 tahun. Hal ini telah diperakui oleh kebanyakan syarikat-syarikat pelancongan. Lingkungan umur ini merupakan tahap yang paling sesuai untuk mengerjakan Haji dan Umrah. Ini kerana ibadah Haji dan Umrah memerlukan tenaga yang tinggi samada mental dan fizikal untuk menunaikannya.

Selain daripada itu, jika diteliti responden yang tidak pernah belajar bahasa Arab telah memberi respon terhadap sebab-sebab mempelajari bahasa Arab apabila majoritinya telah memberikan pandangan mereka. Walaupun mereka tidak pernah belajar bahasa Arab tetapi mereka yakin bahawa bahasa Arab akan memberi banyak faedah lebih-lebih lagi yang ingin menunaikan Haji dan Umrah.

Pengkaji juga telah membuat rumusan bahawa sebahagian besar responden sama ada yang pernah atau tidak belajar bahasa Arab menyokong untuk mempelajari bahasa Arab untuk tujuan ibadah Haji dan Umrah. Selain daripada itu, jika diteliti pengkaji dapati bahawa tahap pembelajaran responden yang mana sebahagian besarnya telah belajar bahasa Arab dipelbagai peringkat, namun tahap pemahaman bacaan-bacaan atau lafaz-lafaz doa berkaitan ibadah Haji dan Umrah masih rendah. Hal ini amat menyedihkan kerana masih ramai lagi jemaah yang tidak memahami bacaan-bacaan atau lafaz-lafaz doa berkaitan ibadah Haji dan Umrah. Ini menunjukkan bahawa jemaah Haji dan Umrah memerlukan satu bahan rujukan bahasa Arab untuk membantu mereka semasa menunaikan Haji dan Umrah.

Selain itu, pengkaji juga telah membuat rumusan bahawa sebahagian besar responden sama ada yang pernah atau tidak belajar bahasa Arab menyokong bahawa mempelajari bahasa Arab penting untuk tujuan komunikasi semasa mengerjakan Haji dan Umrah di tanah suci. Selain daripada itu, pengkaji juga merumuskan bahawa kesemua lokasi-lokasi yang kemungkinan akan dikunjungi semasa menunaikan ibadah Haji dan Umrah adalah memerlukan penggunaan bahasa Arab untuk tujuan komunikasi. Ini telah dibuktikan bahawa kesemua peratusan dapatan kajian keperluan bahasa Arab untuk tujuan komunikasi mengikut lokasi-lokasi melebihi 50%.

Pengkaji juga telah mendapati bahawa modul bahasa Arab untuk tujuan Haji dan Umrah perlu dibentuk. Ini telah dibuktikan bahawa sebahagian besar responden telah bersetuju menggunakan modul bahasa Arab untuk tujuan Haji dan Umrah iaitu seramai 270 orang responden (90%). Pendekatan yang dipersetujui oleh majoriti responden ialah pemahaman nahu asas bahasa Arab bagi bacaan yang digunakan pada musim Haji dan Umrah iaitu seramai 240 orang responden. Ini menunjukkan bahawa pemahaman nahu arab amat penting dalam setiap bacaan samada dalam bacaan ibadah atau teks perbualan. Selain itu juga, majoriti responden telah bersetuju agar latihan amali atau praktikal sebagai satu bentuk penilaian di akhir modul.

Berdasar hasil dapatan keseluruhan kajian keperluan ini, pengkaji berasa amat yakin bahawa kebanyakan jemaah Haji dan Umrah menginginkan satu bahan rujukan untuk membantu mereka dalam menunaikan Haji dan Umrah. Selain itu, pembinaan modul yang dilakukan oleh pengkaji adalah satu usaha yang mendapat sokongan kebanyakan para jemaah Haji dan Umrah. Oleh itu, pengkaji bertekad untuk meneruskan hasrat yang murni ini untuk membantu para jemaah dalam menegjar kesempurnaan ibadah Haji dan Umrah.

PENUTUP

Keseluruhan kajian ini merangkumi perbincangan tentang isi kandungan borang soal selidik, analisis soal selidik dan rumusan keseluruhan data soal selidik. Dalam kajian ini juga telah memaparkan keputusan analisis data soal selidik bagi setiap bahagian yang disediakan. Hasil keputusan analisis yang dibuat menunjukkan tahap keperluan bahasa Arab untuk tujuan Haji dan Umrah amat tinggi. Selain daripada itu, rumusan hasil dapatan keseluruhan kajian keperluan juga telah dibuat dan ia jelas menyokong usaha yang dilakukan oleh pengkaji dalam menghasilkan modul Bahasa Arab untuk tujuan Haji Umrah.

RUJUKAN

- Abdul Halim Salleh. (2005). Tasmim Wahdat Dirasiyyat Li Al-Hujjaj Wa Al-
- Mu'tamirin Al-Maliziyyin Fi T'alim Al-Lughat Al-'Arabiyyat Li Aghrad Khassat.
- Tesis MA. Universiti Islam Antarabangsa Malaysia.
- Ahmad Jalaluddin Al-Islami. (2013). Penilaian Modul Bahasa Arab Untuk Tujuan Pelancongan. Kuala Lumpur: Universiti Malaya.
- Anzaruddin Ahmad. (2004). Bahasa Arab Untuk Tujuan Agama: Kajian Terhadap Sikap Dan Motivasi Golongan Profesional. Tesis MA. Universiti Malaya.
- Ghazilah Mohd Isa. (2012). Pembinaan Dan Penilaian Modul Pengajaran Pola Ayat Bahasa Arab. Kuala Lumpur: Universiti Malaya.
- Ghazilah Mohd Isa. (2012). Pembinaan Dan Penilaian Modul Pengajaran Pola Ayat Bahasa Arab. Kuala Lumpur: Universiti Malaya.
- Mohammad Najib Jaffar. (2007). Pengajaran Bahasa Arab Untuk Tujuan Agama. Kuala Lumpur : Seminar Serantau Islam Hadhari.
- Mohd Puzhi Usop , Mohammad Seman. (2010). Bahasa Arab Untuk Ibadah. Institut Terjemahan Negara Malaysia, Kuala Lumpur.
- Mohd Rosdi Ismail, M. T. Pengajaran dan pembelajaran bahasa Arab di Malaysia. Kuala Lumpur: Universiti Malaya.

Mok soon Sang. (2001). Psikologi Pendidikan Untuk Kursus Diploma Perguruan Semester1: Kumpulan Budiman Sdn. Bhd., Kuala Lumpur

Mokhtar, Ma'sūm. (2004). Pendekatan Baru Memahami Bahasa Arab. Jakarta:

Markaz Humairā'.

Muhammad Sabri Sahrir. (2009). Panduan Belajar Bahasa Arab Untuk Jemaah Haji Dan Umrah . Vivar Printing Sdn. Bhd. : Selangor, Malaysia.

Saini Ag. Damit. (2010). Penyediaan Dan Penilaian Modul Asas Bahasa Arab Untuk Pelajar Universiti. Kuala Lumpur: Universiti Malaya.

Sohair Abdel Moneim Sery. (2010). Pengajaran bahasa Arab menerusi Al-Quran.

Pustaka Haji Abdul Majis.

Zainuddin Ismail, Ibrahim Yaacob & Salamiah Ab. Ghani. (2010). Asas bahasa Arab melalui Al-Quran. Bangi: Unit Bahasa Arab, Fakulti Pengajian Islam, Universiti Kebangsaan Malaysia.

